

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**AD sa[n]ctissimu[m] || dominu[m] nostru[m] Leone[m]
papam || decimu[m]. Ac diuu[m] Maxemilianum
Imperatorem || semper augustu[m]. APOLOGIA ... || Iacobi
hochstraten. Artiu[m] & sacre theolo=||gi[a]e ...**

Hoogstraten, Jacobus van

Coloniae, 1518

Informatio ad lectore[m] sup[er] hui[us] op[er]is libro p[ri]mo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34634

sacris scriptū ē litteris ppter multitudinē calūniātū clamabūt: **Job. xxxv**
 Nōne pfecta scia eis pbandū erat. q̄ verba ipoz. cōtra veritatē dīl **Job. xxxvi**
 putātiū. plurimā habeāt vanitatē: Nōne debem⁹ velle z eēz appere **Ecclesiā. vi.**
 iustie: Nūqd̄ deo pcedēte pacē nobis loq̄ntib⁹. q̄s ē q̄ p̄dēner: Dinc **Job. xxxvii**
 demū b̄ritudini v̄re. maiestatiq̄ imperiali hoc opus p̄ christo edī **Job. xxxviii**
 tū. hūc laborē p̄ veritate assumptū (et si puocati atq̄ coacti nimis)
 redicam⁹. atq̄ offerim⁹. ipm̄ v̄re defensionī ac p̄tectōni (q̄z interest
 veritatē defendere) p̄mittētes. humili spū sacrosctē aplice sedis. sub
 mittim⁹ correctōi. Precamurq̄ an̄ pedes summi pōtificis. ac diuī
 Impatoris p̄strati. p̄ viscera iesu. ob amorē fidei. ad tollēda pluri
 ma scādala. imo ad vilipēsiōnē sedis aplice vitandā. q̄ de tā longa
 nascūt iusticie dilatiōe. nimirū cā in q̄rtū vsq̄ Annū apud iusticie
 fontē (vbi in p̄mis fidei negocia expediri deberēt) p̄dēte. p̄ equā. p̄
 iustā. p̄ rigorosamq̄ diffinitivā sentētiā. Itē hāc dirimatis. pueniē
 do innumera q̄ secutura sūt scādala. hac cā p̄dēte indecisa. Et em̄ qz **Ecclesiā. viii**
 nō p̄ferit cito p̄tra malos sn̄ia. absq̄ timore villo. filij hoīm p̄petrāt
 mala Et nisi pestilēte flagellato. stulti sapientes nō erūt. Interim **Prover. xxi.**
 haud dubiū dicaces hoies p̄ Lapnionē in p̄tatis derogatōez veli **Job. xxvii.**
 tabūt. z nos donechalit⁹ ē in nobis. z spūs dei in narib⁹ n̄ris loq̄
 mur p̄tra iniq̄tatē. Et q̄q̄ torqueāt ora. trahāt capillos. applau
 dāt pedē. fidē ecclie aprissime p̄fitebimur. tuebimurq̄ p̄ n̄ra virili
 Sūt etem̄ nob̄ z alie machine. iātā in bellū parate Rome exhibite **Hiero.**
 editōes bine. q̄ cūcta Lapnionis p̄pugnacula. siue defensiōes. siue
 dicat̄ declaratōes. fundit⁹ euertāt. vbi p̄sertim ī editōe p̄ma subuer
 tim⁹ friuolā tergiversatōez ipi⁹ in liminari pagina. facie scda. ocu
 laris Speculi positā. in q̄ falso effingit se p̄dēnasse libros Thal
 mudicos ad ignē. ob in Christū blasphemias. cui⁹ p̄trariū haud
 dubie p̄ recursum sui effecit p̄siliū. Rōne itaq̄ p̄plectamini. o Ju
 dices mūdi. deo aut̄ rōnē z ipi reddiduri. velut subiecti. qm̄ iniusti **Sapiētie. p.**
 cia (z p̄inde q̄q̄ iusticie iniusta dilatio) mortis ē acq̄sitiō Qm̄ aut̄ **Sapiē. vi.**
 in p̄petuis delectamini sedib⁹. diligite sapiētīā. z facite iusticiā. vt
 in perpetuum regnetis.

¶ Informatio ad lectorē sup̄ hui⁹ opis libro p̄mo.

Quoniam tu veteris hic. q̄sq̄ quis es amāde ac benignole lector. rem an̄
 hac forsan nuspia. sicut z nūq̄. aut certe raro visam. vbi duo
 bus vel poti⁹ vno sub noībz duoz Georgij Benigni. ac Joannis
 Reuchlin. cōfabulāte noībz Teru⁹ re z noīe Theolog⁹ accedens
 seruatis eoz ad iota vsq̄ sb̄is. q̄bz nō nisi sib̄jnuicē. ipi duo collo
 quūt. aut vtriq̄ idē sibi met̄ r̄ndet. vtrinq̄z retegūt tū falsitates. tū
 fumosas palliatōes. Minime atq̄ theologo illi. cū reuerēdissimo
 Nazareno archiepo (si forte z huic Georgi⁹ Benigni⁹ sit nomē) q̄
 uis ē p̄certatio. nimirū qm̄ idē reuerēdissim⁹ archieps. hui⁹ fetus
 nullaten⁹ se fatef̄ parētē. id qd̄ a q̄dā vtiq̄z fide dignissimo plato. e

Romana vr̄te litteris agēto) in dubitata accepim⁹ fide. In quā sa-
ne fidē ⁊ ob id facile pelliciti sum⁹. nō ignorātes libellū tā nequā
tāq; mordacē. deniq; ⁊ tātope optimis iniuriū viris. eiusce dignissi-
mi p̄sulis. morib; māsuētissimis. modestissimisq; haud q̄q; r̄ndere
Proinde nec ipsi⁹ eē facturā (q̄ agēti p̄portionat) facile credendū
erat. Dinc suspicari licet illi reuerēdissimo obtigisse p̄suli. qd̄ ruffi-
nus in Pāphiliū martyre. dīno teste Hierony. molit⁹ p̄hibet. id qd̄
re. Nazare. ⁊ Eusebi⁹ Pāphiliū nihil scripsisse. exceptis breuib; eplis ad amicos
luti quōdam ⁊ p̄mus liber sex voluminū. eadē et eisdē s̄bis p̄tineat. q̄ sub noīe
Pāphilo' mar Pāphili. a te ficta s̄. p̄spiciū ē. te idcirco librū hūc disseminare
ty. ⁊ q̄b. h̄ic. voluisse. vt sub p̄sona martyris hereses itro duceres. et in epla ad
Pāmachiū ⁊ Marcellā in Ruffinū sic loq̄t Nec mi⁹ si baranina
vbi ē aliq̄ vocabulorū s̄ilitudo. scripseris Baraban. cū tātū habeas
licētiā noīm imutādoz. vt ⁊ Eusebio Pāphiliū. ⁊ heretico marty-
rē feceris. hec ille. Qui ⁊ cōsiliiter ⁊ q̄dā cōmēticia epla sub suo noīe
subscripta. h̄ ait pacto. scribit frater Eusebius apud affros ep̄isco-
pos ⁊c. eplam. q̄si meo scriptā noīe repperisse. in q̄ agerē penitētiā
⁊ me in hebreis in adolescētia inductū eē testarer vt hebreā volumi-
na in latinū s̄terē. in q̄b; nulla sit s̄itas. sub dēs (que n̄ro p̄belle alla-
dūt instituto) S̄n q̄ malicia nō h̄z tātas vires. quātos conatus.
perierat in nocētia. si sp̄ neq̄tie iūcta eēt sapiētia. ⁊ totū q̄cqd̄ cupit
calūniā p̄ualeret Stylū meū q̄lecūq; ē. ip̄as p̄stigiās ⁊ alter⁹ p̄so-
nā. quā se fraudulēter induerat. q̄s eēt ostēdit. hec ille Et certe. si hec
tā impia. tāq; fraudulēte p̄stigie. eo euo (qd̄ dū n̄ro tēpori p̄fertur
beatū videri posset) obtigerint. his sc̄titate pollētib; viris. qd̄ mi⁹
mi cādide lector. si h̄isce dieb; a viris cū obscuris. tū cecis. in q̄s fe-
ces seculorū. q̄nimo malitie ⁊ sordes oīm ab initio. nequā. p̄fluxisse
vident. ad s̄ilia audeāt. factitētq; Quoz vtiq; in ch̄stiane neq̄tie
tenebrarūq; opa. iā toti inotuerūt mūdo. vsq; adeo. vt Sc̄tissim⁹
ac p̄ōtifer maxim⁹. velut labē pestiferā ac nefandū scel⁹. qd̄ here-
sim sapit. eoz d̄inet facturā. eos aut noīet iniq̄tatis filios. a quoz
oculis dei ac hoīm timor abcessit. hoies q̄q; improba ac d̄anabili ⁊
temeraria loq̄citate. ac sc̄dalose garrulitatē. q̄ spurce petulāter cō-
uertūt ad scurrilia. ip̄a etiā sacra eloq̄a. que plurib; s̄bis. breue p̄-
seq̄t Ap̄licū Quid in quā iniq̄tati. hi iniq̄tatē filij desieri paterēt
Dinc p̄m̄ suis p̄fictis nescio q̄b; noīb;. q̄ dignissimā Parisiēses theo-
logicā p̄funderēt facultatē. p̄cessum quēdā cōmēticiū. plenū irr̄sio-
nib; pariter ⁊ iniurijs. velati iuridicū p̄finere. sup ⁊ p̄tra determi-
natōem iustissimā Parisi⁹ in cā fidei. aduersus Joannē Reuchlin
factā. magna vtiq; grauitate maximāq; deliberatōe. p̄cessum illū p̄
imp̄sitos libellos in vulgū edētes. q̄ tā celeberrimi ac p̄ fide Ch̄risti
zelosi viri. ac eoz equa l̄nia ampli⁹ irriderēt Et q̄m pestilētes nō

Statim flagellati fuere. Multiores facti sunt. & dū neminē sentirent **Prover. xxi.**
obstrepētē. ausum ceperūt. ac sub titulo (quū indubierē hñt) obscuro
roz viroz. qñ & post. imo ptra aplicas phibitōes. cēsurasq. cōplu
res edidere eplaz libros. q̄ p suis. tū maledictia p̄sueta. tū temeri
tate. viros q̄sq. optimos impune infamare possent. Admiratio at
nos teneret pgrādis. qd nam eēt. q̄obzē. nōnulli magni q̄ docti &
plati dicunt. etiā Rome p̄stinti. his nenys aut ineptys se oblectā
do. aures suauiter accommodarēt. nisi p aplm. heccine nra. & ea q̄
infelicissima tpa. moresq. pditissimos hui⁹ eui. spectassem⁹ p̄sagi
ata. cū dē Erit tēpus cū sanā doctrinā nō sustinebūt. s; ad sua desi
deria coacernabūt sibi magistros. p̄uriētes aurib. **Et a veritate q̄** **scdē thim. iij.**
tem auditum auertēt. ad fabulas aut conuertētur. Pertimescant
hi ne in eis impleatur quod sacre cōtinent littere Se abomina **Dzcc. ix.**
biles factos. sicut abominabilia sunt que dilexere
¶ Nos itaq. Reuerēdissimo dño Nazareno (quē dixim⁹) aut Joā
ni Reuchlin. interloquēdo minime volum⁹ rñdisse. At vmbroso
dialogi auctori. q̄ eū dialogū sub vtriusq. noīb. in discrimē verita
tis. nostriq. odiū In sinistrū hō Joānis Reuchlin fauorē malicio
se p̄flauit. Qui cū se (et si mēdaciter) iactet oia nra & dissoluisse. im
mo & p̄strauisse. ex Joānis Reuchlin dictis & scriptis. cūq. gesserit
p̄sonā Reuchlin (eo q̄ amicus sit alter ego. eoq. q̄ zelosissime p̄ ip
so (licet citra sciētiā) nomē q̄q. ei⁹ sibi assumpsit. & sub ei⁹ noīe ad
uocauerit. facereq. p̄ amicū p̄inde sit. ac p̄ se fecisse. Penes etiā im
peratorē oia nra facimus. q̄b. nram auctoritatē impartimur) Ea
p̄pter & nos hūc auctore sub toga Reuchlin latitante & loquētē.
sub noīe Reuchlin q̄q. aut Capnionis vtriq. analogice cōi adozsi
sumus. s; bis hui⁹ auctoris. q̄ sub noīe Joannis Reuchlin interlo
quitor. emisit scripta Joānis Reuchlin phorcēsis. obiecim⁹ tanq̄
illa q̄ obscurus iste auctor sua fecit. suāq. eis auctoritatē impartit⁹
est. ostēdētes vafras ac futiles suas. tū responsiones. tū palliatōes
dicti Joānis Reuchlin in suo almanico p̄silio. alijsq. p̄ eū editis
defensionib. aut declaratōib. apte repugnare. id intēdētes. dū Cap
nionē & traditōē. aut ad se repugnātia arguimus p̄ vno eodēq.
(eo pacto q̄ ex duob. amicis vnū fieri p̄t) vtrūq. hñtes. et certe
publica p̄stricti necessitate. ne v̄itas tā neq̄ter in publico obrueret
fideiq. orthodore extrimēta nascerēt. oñdum⁹ toti mūdo vafricias
& dolos. hui⁹ pditi auctoris. neq. sibi. neq. veri Joānis Reuchlin di
ctis vllō mō alludere. imo hūc plimū incōmodi attulisse. adiecisse
q̄ errores. q̄s forsan. nec ip̄e Joānes p̄probaret Proīde q̄n ex dicti
p̄mi p̄fabulatori. q̄ sub noīe Joā. Reuch. iterloq̄t nouas hereses. er
roresq. inauditos v̄ absurditates iferim⁹ aut obūcim⁹. nō ea ip̄
sonā Joā. Reuch. phoz. cōtorq̄m⁹. Neq. em̄ absq. nro mēdacio & s̄
ne (quā sp̄ ab hō. rñim⁹) calūnia viri. id fieri posset. q̄ppe quē nob̄ tū

ostat verba contra quae disceptantur. et ex quibus errores novos inferimus
scripsisse. aut eisdem absurditatibus adherere. quoniam et fortasse errores
tales non probaret. Porro. quoniam frequenter meminimus heresis. nullo
modo hominem ipsum (Joanem Reuchlin) putamus hereticum appellasse
nobis unquam animus fuit (id quod se praestitum fuisse) vix arbitramur
putar arbitratum se fuisse. plura praefati consilii. heretica esse censenda. et alias
intolerabilia atque per hunc libellum illam vulgo editum (re dico illam materiam
le) non immerito fore suppressendum. Quo clarescit. quod indocte ac frivolo
le in nos de bacchet. quaedam dialogi in quem agimus praefator. qui nobis im
pingens Capionem a nobis dici hereticum (quod nec cogitatum complexi
sumus). ut luce clariorem sententiam per quendam inquisitorem contra eum Colonia
lata ostendat. nesciens utique qui loquitur aut de quibus affirmat. Nec voti nostri
est. ut marginalibus summaribus (quae chalcographi imagines vocant)
plus tribuat fidei quam textus e regione positi praebatio mereat. Roga
mus tamen. atque in visceribus charitatis. omnem piis fidelibus obsecramus
lectorem. ut si quippiam in haec quae nos litteris commadavimus. sibi sit. quod
minime aut certe minus intelligit. aut tamen si nostra veritati videantur
refragari. non levi more mulierculaz. subito aut ex calore in furiam
et contumeliam erumpat (ut fecere auctor praefatorumque dialogi. cum quo certa
mus) vix plena deliberatione. pia modestia. per sacras scripturas. per ca
tholicorum et sanctorum sententias doctorum. aut tamen per iustas rationes in caput ve
niat. charitativemque obtendat. citando caput et membrum in quod digladiet
Pollicemur etiam quod ex alto processum fuerit. quemadmodum huius li
belli vaframentis. sic quibus et obiectibus de hinc quibuscumque. cum bona mo
destia nos responsuros. Si quidem (ut apud Plutarchum Hannibal inquit)
et Romani suum Hannibalem habent. Vale tandem optime lector. et haec
boni consilio.

¶ Correctorium

Itē in decimo ternione. R. k. ij. facie p. s. p. legēdū ē L. de episcopa
li audi. Deinde. s. ij. lacessisse. legēdū ē nō lacerasse

Itē L. l. ij. facie. ij. s. iij. legēdū ē. at iuxta summū c. nō aut summi